

Allerzielen

Welkom aan u allen, hier verzameld op deze dag van Allerzielen. Van ver weg of van dichtbij, weer en wind getrotseerd om hier met elkaar met ons en voor het oog van God onze overledenen te gedenken. We gaan hen straks bij naam noemen, want dat is wat we doen op een dag als vandaag. Denken aan wie ons ontvallen zijn, van wat dichterbij, maar ook van wat verder weg. Van kort geleden, het afgelopen jaar met name, noemen we de namen, maar er zijn ook namen van langer terug en er zijn velen van wie we de naam niet weten en die ook onder die noemer van Allerzielen vallen. Laten we bij elkaar op zoek gaan naar troost, naar steun. Bij elkaar, hier in deze gemeenschap en vooral ook bij God. Ik wens u een goed viering.

Preek

Het noemen van namen is een belangrijk iets. We horen het jaarlijks op de dodenherdenking op de Dam of bij het Auschwitz-monument, maar ook op tal van andere plekken is het meer en meer gebruikelijk, bijvoorbeeld op de gedenkplaats voor de slachtoffers van MH17 en nu, deze dagen van oorlog horen we ook geregeld namen voorbij komen van mensen die vertellen wie of welke familieleden gevallen zijn, gesneuveld zijn, in de strijd of door bombardementen. Namen worden genoemd, mogen genoemd worden, moeten genoemd worden, zou ik bijna zeggen. Dat is wat we ook vandaag hier doen, ook al zijn de omstandigheden anders. Velen van u, zoals u hier vandaag bij elkaar bent, zijn hier omdat u het afgelopen jaar afscheid hebt moeten nemen van een dierbare: een partner, een vader of moeder, een van uw grootouders, in een enkel geval misschien zelfs een kind dat gestorven is of anders een hele goede vriend of een kennis of een bekende uit de buurt. Weer anderen van ons zijn hier vanavond juist om mét u te zijn om met u te denken aan al die overleden, ook uit een verder verleden: grootouders of ouders die al langer terug gestorven zijn, soms generaties terug.

Langer terug, hier in de parochie, ontmoette ik een vrouw met de naam Consolata. Ze was van Afrikaanse afkomst. Als zij een intentie liet lezen was dat altijd voor haar ouders en haar grootouders. Dus minstens een generatie verder wilde zij toch nog gedenken en haar naam was eigenlijk best bijzonder want consolata betekent, die troost brengt. Namen noemen betekent iets oproepen. Soms kan dat door een naam die betekenis heeft zoals die van Consolata of die van Jezus die we vandaag nog in het Evangelie hoorden. Jezus betekent namelijk 'God redt' en dat is wat Jezus op een of andere manier steeds opnieuw doet. Of hij nu de dove laat horen of de stomme laat spreken of de lamme laat lopen: hij redt mensen op de een of andere manier. Zo ook vandaag in het verhaal van Lazarus. Ookal horen we vandaag het stukje van de opstanding van Lazarus niet, we horen wel dat hij gered zal worden. Die redding, dat wat Jezus'

naam betekent, wil hij ook voor ons allen zijn, ook voor de overledenen die wij hier vandaag gedenken. Als wij namen noemen, dan noemen we die niet alleen voor hun betekenis, maar juist ook voor wie ze zijn geweest. Bij het noemen van de naam van je vader of moeder komen die warme gevoelens van vroeger terug, maar ook tegelijk het gemis en iets van het verlies, zo ook als je de naam van je partner noemt of soms zelfs maar kunt fluisteren of op een ander moment uit zou willen schreeuwen. Het roept meer op dan alleen de betekenis van die naam. Het roept op wat je raakt, ten diepste. En in dat diepste, daarin zou je kunnen zeggen schuilt het wezen van iemand of zoals we als gelovigen zeggen, de ziel van iemand. Die ziel waarvan wij zeggen dat die bij God mag zijn. In de uitvaart van vele van uw dierbaren zal daaraan gerefereerd zijn. God heeft de namen van uw dierbaren geschreven in de palm van Zijn hand, maar Hij heeft hen, hun ziel opgenomen bij Zichzelf, om te zijn waar Hij is, in wat we hemel noemen, de geborgenheid bij God zelf. En God wil er met Jezus zijn voor ons, voor ons en onze overledenen. Jezus' naam betekent 'God redt', ik zei het u al. Wij mogen ons getroost weten vandaag. Daar zit redding, getroost hier in deze viering door het samen zijn met elkaar, maar ook door de gedachte dat onze dierbaren bij God zijn en we mogen ons getroost en gesteund weten doordat die redding van God ook voor ons eens waarheid zal worden. Wij mogen erop vertrouwen, zoals Martha vandaag aan Jezus zegt dat ze weet dat ook wij mogen rusten in die eeuwige vrede bij God, dat wij zullen verrijzen op die laatste dag in het geloof van Christus mogen wij daar zijn waar hij ons is voorgegaan over de dood heen in eeuwig leven. Amen

Henry Vermeulen, diaken

Een andere manier van reageren is je geheel op de ander richten. Je eigen sores vergetend, of verdringend, je geheel en al voor de ander inzetten. Met het gevaar dat je jezelf daarin geheel verliest. Dit schijnt heel nobel, maar is toch ook niet gezond. Want niemand houdt het vol om geheel aan zichzelf voorbij te gaan. Vroeg of laat kom je jezelf dan tegen.

Misschien is er een middenweg mogelijk.

En die middenweg wordt wellicht aardig geïllustreerd door een zin uit de eerste lezing, uit Exodus. De Heer zegt daar: "Gij moet een vreemdeling niet slecht behandelen, want ge hebt zelf als vreemdeling in Egypte gewoond". Vertaald: als je het zelf moeilijk hebt, of gehad hebt, zou je dat mild moeten stemmen

tegenover andere mensen die het moeilijk hebben. Eigen ervaringen van lijden en problemen moet je niet verdringen (je mag er soms zelfs best eens over klagen), maar in zekere zin meenemen in je leven om je te kunnen inleven in het lijden van de ander. Want door je in de ander te verplaatsen, kun je ook daadwerkelijk en met heel je hart en verstand iets voor die ander doen.

Zo schieten we er ook niets mee op om vol zelfbeklag te gaan zitten zeuren over de ontkerkelijking en de vervluchtiging van het geloof in ons land. Al was het maar omdat in grote delen van de wereld het geloof bloeit en groeit. Tegelijk zullen we ons moeten proberen in te leven in wat al die mensen beweegt die zeggen niet te geloven in God en zeker niet in de kerk. We zullen hun argumenten serieus moeten nemen, en de vragen die zij ons stellen serieus moeten nemen. Én door ons gedrag laten zien dat christen zijn iets inhoudt.

De belangrijkste vraag die een onkerkelijke of atheïst aan ons stelt, is: “Waarom geloven jullie eigenlijk? Wat is de méérwaarde van jullie geloof eigenlijk? De naastenliefde bedrijven is toch genoeg? Daar heb je God toch niet voor nodig?” Eigenlijk zouden we ons ook zelf deze vraag, elke morgen bij het opstaan, moeten stellen: Waarom geloven we eigenlijk? Wat betekent het geloof voor mij? Probeer het maar eens en u zult merken dat die vraag niet zo gemakkelijk te beantwoorden is, zelfs niet voor mensen die ervoor hebben doorgeleerd. En toch is dit de essentiële vraag!

Daarom verwacht u misschien nu van míj een antwoord op de vraag: Wat betekent het christelijk geloof voor mij? Ik zal een poging doen, maar ik zeg er alvast bij dat u daarmee niet klaar bent (en ikzelf trouwens ook niet). Voor mij betekent het christelijk geloof: leven vanuit het vertrouwen dat God mij het leven heeft gegeven, vanuit het vertrouwen dat de Heilige Geest mij helpt de goede weg te vinden, en vanuit het vertrouwen dat Jezus Christus me niet laat vallen, ook niet als ik faal. Amen.

Jan van de Laar, pastor